

۱۹۰۸۷۴۴
۵۷۸۱۵

کتابخانه

ارزیابی اثرات پروژه‌های عمرانی بر صنعت

از منظر محیط زیست

تالیف

دکتر سیل سعید رضا احمدی زاده

مهندس جواد کبودیان

مهندس الهام چمانه پور

سرشناسه: احمدی زاده، سید سعید رضا، ۱۳۵۰

عنوان و نام پدیدآور: ارزیابی اثرات پروژه های عمرانی و صنعتی از منظر محیط زیستی /تالیف: سید سعید رضا احمدی زاده، جواد داوودیان، الهام چمانه پور

مشخصات نشر: تهران: نشر علوم و فنون، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۱۲۰ ص: جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸۴۸-۷-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: ارزیابی اثرات زیست محیطی موضوع: environment impact analysis

موضوع: طرح های توسعه صنعتی -ارزشیابی موضوع: industrial development projects-evaluation

موضوع: طرح های عمرانی -ارزشیابی موضوع: economic development projects-evaluation

شناسه افزوده: داوان، واد، ۱۶۷ - شناسه افزوده: چمانه پور، الهام، ۱۳۶۹ -

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۱۲ الف ۱۹۴/۶ TD

رده بندی دیویی: ۳۳۳/۷۱۴ شناسه کتابشناسی ملی: ۵۲۴۱۶۰۰

◀ عنوان کتاب: ارزیابی اثرات طرح های عمرانی و صنعتی از منظر محیط زیستی

◀ مولفان: دکتر سید سعید رضا احمدی زاده

مهندس جواد داوودیان

مهندس الهام چمانه پور

◀ ناشر: انتشارات علوم و فنون

◀ نوبت چاپ: اول

◀ تاریخ نشر: ۱۳۹۷

◀ چاپ و صحافی: درج عقیق

◀ تیراژ: ۱۰۰ جلد

◀ قیمت: ۱۴۰۰۰۰ ریال

◀ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸۴۸-۷-۵

نشانهای واحد فروش: تهران -شهران -کوهسار-خیابان ادهمی -مجمع نگین طبقه دوم واحد ۸

تلفن: ۶۶۴۸۳۷۶۲-۰۹۳۷۲۸۶۳۳۵۵

فهرست مطالب

فصل اول ۷

مقدمه ۷

- ۱-۱- مقدمه های بر ارزیابی اثرات محیط زیستی ۸
- ۱-۲- تاریخچه ی ارزیابی اثرات توسعه ۱۴
- ۱-۳- مفهوم ارزیابی اثرات محیط زیستی ۱۴
- ۱-۴- اصول ارزیابی اثرات توسعه ۱۵
- ۱-۵- اهداف ارزیابی اثرات ۱۶
- ۱-۶- مراحل ارزیابی اثرات ۱۸
- ۱-۷- معیارهای شناسایی و تشخیص اثرات ۱۹
- ۱-۸- روشهای ارزیابی اثرات محیط زیستی ۲۰
- ۱-۹- تنگناهای ارزیابی اثرات محیط زیستی ۲۰
- ۱-۱۰- ضوابط انتخاب روش های ارزیابی ۲۵
- ۱-۱۱- روش های ارزیابی ۲۶

فصل دوم ۲۹

روش کارشناسی و چک لیست ۲۹

۲-۱- روش کارشناسی یا تخصصی ویژه (Ad - HOC) ۳۰

۲-۲- چک لیست یا صورتنریزها (Checklis) ۳۱

فصل سوم ۳۵

ماتریس لئوپولد و ماتریس ایرانی ۳۵

۳-۱- ماتریس لئوپولد Leopold Matrix ۳۶

۳-۲- ماتریس اصلاح شده لئوپولد یا ایرانی ۴۹

فصل چهارم ۶۵

مدل تخریب ۶۵

۴-۱- تعیین عوامل تخریب و شدت آنها (I) ۶۷

۴-۲- محاسبه تراکم فیز. له یک (I₁) ۶۹

۴-۳- آسیب پذیری اکولوژیکی (Vi) ۶۹

۴-۴- محاسبه ضریب تخریب (Hi) ۷۱

۴-۵- نمونه موردی: اجرای طرح جنگلداری ۷۱

فصل پنجم ۷۷

ماتریس ارزیابی اثرات سریع (RIAM) ۷۷

۵-۱- معیارهای ارزیابی ۸۲

۵-۲- اجزای محیط زیست ۸۴

۵-۳- دامنه ها ۸۵

۵-۴- نمونه موردی: صنعت فولاد ۸۶

فصل ششم..... ۹۹

ماتریس ریاضی..... ۹۹

۱-۶- توصیف پروژه و خصوصیات محیط زیست..... ۱۰۰

۲-۶- ارزشیابی و وزندهی معیارهای ماتریس ریاضی..... ۱۰۰

۳-۶- محاسبه معیارهای پایه..... ۱۰۱

۴-۶- محاسبه معیارهای مکمل..... ۱۰۲

۵-۶- محاسبه اثرات متقابل بین فعالیت پروژه و مؤلفه‌های محیط زیستی (Iij)..... ۱۰۲

۶-۶- نمونه مورد در صنعت فولاد..... ۱۰۴

منابع و مآخذ..... ۱۱۴

مقدمه مولف

امروزه یکی از مهمترین و توسعه یافته ترین موضوعاتی که در نظام حقوق بشر مطرح است، محیط زیست سالم است. زندگی انسان به طور مستقیم به محیط زیست اطرافش بستگی دارد در این حین فعالیت های عمرانی و صنعتی نقش بسزایی بر سلامت محیط زیست داشته و فعالیت های مخلف اقتصادی و صنعتی همراه با رشد فزاینده جمعیت، موجب به هم خوردن تعادل محیط زیست گردیده است. ارزیابی آثار توسعه بر محیط زیست نگرشی مهم برای حل این معضل محیط زیستی است و با پیش بینی اثرات بر محیط زیست و ارائه راه حل های دقیق و سنجیده این اثرات کاهش می یابد. هرچند ما مجبور به تغییر محیط طبیعی خود هستیم ولی باید توسعه هایی متناسب با توان سرزمین را انتخاب کنیم. لازمه اجرای پروژه های بهره برداری از سرزمین، بررسی استنادات نام طبیعی سرزمین برای توسعه مورد نظر می باشد در همین راستا انجام مطالعات ارزیابی اثرات محیط زیستی هر پروژه (خرد و کلان) بایستی به طور صحیح و با در نظر گرفتن اصول محیط زیستی و مبتنی بر توسعه پایدار صورت پذیرد.

کتاب حاضر به بررسی روش های ارزیابی اثرات بر اساس اصول محیط زیستی می پردازد. در هر بخش از کتاب به صورت خلاصه به تشریح یکی از روش های موجود پرداخته و سعی شده است برای یادگیری و فهم بهتر، روش به صورت گام به گام تشریح و ارائه گردد. در این جلد (جلد اول) سعی شده است از روش های ساده شروع و به روش های پیچیده تر و کاملتر سوق داده شود. ارائه و تشریح گام به گام روش ها فقط جهت فهم بهتر و تسهیل در یادگیری توسط مولفین صورت گرفته که شاید برای پروژه ها دیگر و در مناطق مختلف متفاوت باشد. لذا برای هر پژوهشگری با توجه به پروژه ای که قصد بررسی ارزیابی اثرات آن را دارد وزن دهی و ارزش گذاری ماتریس ها و جداول متفاوت خواهد بود. به طور یقین این مجموعه دارای نواقص و کمبودهایی خواهد بود که انتقال آنان به مولفین در ارائه هرچه بهتر جلد دوم آن کمک خواهد کرد.

سید سعید رضا احمدی زاده

جواد داودیان - الهام چمانه پور